АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хотонт сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2024/74-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www. open.audit.mn Архангай аймаг 2024 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 12
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт 12
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл 12
3.5.3 Нэмэлт төсөв 13
3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн 13
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл 13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 13
4.1 Ерөнхий зүйл 13
4.2 Материаллаг байдал 13
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 14
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн 14
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 15
5.1 Төлбөрийн акт 15
5.2 Албан шаардлага 15
5.3 Зөвлөмж 16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
БШУГ	Боловсрол шинжлэх ухааны газар

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.25 № 99

танай ______________-ны №______________-т

ХОТОНТ СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ Ц.ГАНЧИМЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Хотонт сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хотонт сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд БШУЯ-аас хандив тусламжаар 338.4 мянган төгрөгийн бараа материал, 163,116.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй авсныг тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

“Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 26.8 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 4 үндсэн зорилтын хүрээнд 15 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг БШУГ-аас 90.0 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	146,294,613.37	261,255,368.37
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	23,248,576.86	148,894,537.86
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	23,248,576.86	148,894,537.86
3121	Төгрөг	23,248,576.86	148,894,537.86
31211	Төрийн сангийн харилцах	23,248,576.86	148,894,537.86
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	123,046,036.51	112,360,830.51
351	Түүхий эд материал	8,998,200.00	8,998,200.00
35130	Эм боох материал	8,998,200.00	8,998,200.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	3,900.00	345,050.00
354	Хангамжийн материал	114,043,936.51	103,017,580.51
35410	Бичиг хэргийн материал	14,986,926.00	13,325,420.00
35420	Аж ахуйн материал	97,728,170.51	85,388,570.51
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,180,000.00	1,800,000.00
35460	Хүнсний материал	148,840.00	2,503,590.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,728,188,648.12	1,815,355,321.97
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,728,188,648.12	1,815,355,321.97
392	Биет хөрөнгө	1,674,838,648.12	1,762,005,321.97
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,897,737,089.69	1,936,014,602.69
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 382,614,280.90	- 482,149,360.90
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	12,450,000.00	10,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 6,150,000.00	- 5,250,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	198,432,198.89	184,239,228.60
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 102,307,331.29	- 33,345,379.38
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	164,655,381.23	115,731,170.29
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 152,916,309.46	- 11,525,499.84
39217	Ном	45,551,899.96	47,790,560.51
393	Биет бус хөрөнгө	53,350,000.00	53,350,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	53,350,000.00	53,350,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,874,483,261.49	2,076,610,690.34
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	4,764,523.00	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	4,764,523.00	-
413	Өглөг	4,764,523.00	-
4136	Бусад өглөг	4,764,523.00	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4,764,523.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,869,718,738.49	2,076,610,690.34
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,869,718,738.49	2,076,610,690.34
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,907,505,089.32	1,907,505,089.32
51101	Өмч: - төрийн	1,907,505,089.32	1,907,505,089.32
512	Хуримтлагдсан үр дүн	- 693,240,994.77	- 486,349,042.92
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	- 693,240,994.77	- 693,240,994.77
51220	Тайлант үеийн үр дүн		206,891,951.85
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	655,454,643.94	655,454,643.94
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,874,483,261.49	2,076,610,690.34

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,529,006,236.60	2,237,029,137.75
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,920,065,936.60	167,723,537.75
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,920,065,936.60	167,723,537.75
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,968,100.00	4,268,200.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,968,100.00	4,268,200.00
120009	Бусад орлого		97,922,100.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - үндсэн хөрөнгө	1,789,570,890.09	65,194,822.75
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - бараа материал	126,526,946.51	338,415.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,608,940,300.00	2,069,305,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,457,291,900.00	1,983,146,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		1,983,146,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,457,291,900.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	160,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	160,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	151,488,400.00	86,159,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	151,488,400.00	86,159,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,659,287,498.11	2,030,137,185.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,659,287,498.11	2,030,137,185.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,583,867,304.18	1,957,479,115.90
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,032,323,746.21	1,309,696,237.00
210101	Үндсэн цалин	722,903,122.00	872,613,831.00
210102	Нэмэгдэл	228,559,963.00	354,251,293.00
210104	Урамшуулал	80,860,661.21	82,831,113.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	131,340,763.00	174,173,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,477,807.31	118,437,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,526,669.88	13,933,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,421,399.83	11,147,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,083,207.88	2,787,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,831,678.10	27,868,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	68,167,123.00	75,347,691.91
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,414,652.00	25,497,541.91
210302	Түлш, халаалт	45,452,471.00	49,550,150.00
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	300,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		13,009,321.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		13,009,321.00
2105	Нормативт зардал	171,270,300.00	198,437,540.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,470,150.00	-
210502	Хоол, хүнс	168,800,150.00	198,437,540.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,087,000.00	1,213,690.00
210604	Урсгал засвар	2,087,000.00	1,213,690.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,461,182.00	12,551,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,743,800.00	4,121,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,717,382.00	8,429,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	166,217,189.97	173,049,835.99
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,723,298.00	37,685,667.09
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,767,650.00	17,537,920.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	116,726,241.97	117,826,248.90
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	75,420,193.93	72,658,070.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	71,679,670.00	72,658,070.00

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	71,679,670.00	72,658,070.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,740,523.93	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,740,523.93	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,869,718,738.49	206,891,951.85
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,869,718,738.49	206,891,951.85

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,612,908,400.00	2,073,573,800.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,968,100.00	4,268,200.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,968,100.00	4,268,200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,968,100.00	4,268,200.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,968,100.00	4,268,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,608,940,300.00	2,069,305,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,457,291,900.00	1,983,146,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		1,983,146,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,457,291,900.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	160,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	160,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	151,488,400.00	86,159,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	151,488,400.00	86,159,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,534,315,823.14	1,906,051,839.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,534,315,823.14	1,906,051,839.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,459,309,509.21	1,833,050,319.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,032,323,746.21	1,309,696,237.00
210101	Үндсэн цалин	722,903,122.00	872,613,831.00
210102	Нэмэгдэл	228,559,963.00	354,251,293.00
210104	Урамшуулал	80,860,661.21	82,831,113.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	131,340,763.00	174,173,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,477,807.31	118,437,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,526,669.88	13,933,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,421,399.83	11,147,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,083,207.88	2,787,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,831,678.10	27,868,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	64,332,600.00	83,600,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,414,652.00	25,433,611.01
210302	Түлш, халаалт	41,617,948.00	56,118,238.99
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	2,048,150.00
2105	Нормативт зардал	168,629,600.00	199,934,040.00
210502	Хоол, хүнс	168,629,600.00	199,934,040.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,559,400.00	2,559,400.00
210604	Урсгал засвар	2,559,400.00	2,559,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,727,000.00	14,140,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,968,100.00	4,268,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,758,900.00	9,872,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,396,400.00	48,946,242.00

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,758,000.00	34,137,642.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,638,400.00	14,808,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	75,006,313.93	73,001,520.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	71,265,790.00	73,001,520.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	71,265,790.00	73,001,520.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,740,523.93	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,740,523.93	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	78,592,576.86	167,521,961.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	55,344,000.00	41,876,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	55,344,000.00	41,876,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	55,344,000.00	41,876,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	55,344,000.00	41,876,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	- 55,344,000.00	- 41,876,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	23,248,576.86	125,645,961.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		23,248,576.86
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	23,248,576.86	148,894,537.86

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,907,505,089.32	655,454,643.94	- 754,561,681.62	1,808,398,051.64
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-1,808,398,051.64	-1,808,398,051.64
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,869,718,738.49	1,869,718,738.49
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,907,505,089.32	655,454,643.94	- 693,240,994.77	1,869,718,738.49
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,907,505,089.32	655,454,643.94	- 693,240,994.77	1,869,718,738.49
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	206,891,951.85	206,891,951.85
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,907,505,089.32	655,454,643.94	- 486,349,042.92	2,076,610,690.34

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,100,243,400.00	1,947,927,839.00	152,315,561.00	92.75
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,100,243,400.00	1,947,927,839.00	152,315,561.00	92.75
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,014,051,900.00	1,874,926,319.00	139,125,581.00	93.09
2,101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,435,021,000.00	1,309,696,237.00	125,324,763.00	91.27
210101	Үндсэн цалин	961,578,000.00	872,613,831.00	88,964,169.00	90.75
210102	Нэмэгдэл	402,474,300.00	354,251,293.00	48,223,007.00	88.02

210104	Урамшуулал	70,968,700.00	82,831,113.00	-11,862,413.00	116.71
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	179,377,700.00	174,173,800.00	5,203,900.00	97.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	121,976,800.00	118,437,800.00	3,539,000.00	97.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,350,200.00	13,933,400.00	416,800.00	97.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,480,200.00	11,147,200.00	333,000.00	97.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,870,100.00	2,787,200.00	82,900.00	97.11
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	28,700,400.00	27,868,200.00	832,200.00	97.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	83,600,000.00	83,600,000.00	-	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,000,000.00	25,433,611.01	15,433,611 .01	254.34
210302	Түлш, халаалт	67,000,000.00	56,118,239.99	10,881,761.01	83.76
210303	Цэвэр, бохир ус	6,600,000.00	2,048,150.00	4,551,850.00	31.03
2105	Норматив зардал	201,774,700.00	199,934,040.00	1,840,660.00	99.09
210502	Хоол, хүнс	201,774,700.00	199,934,040.00	1,840,660.00	99.09
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,559,400.00	2,559,400.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	2,559,400.00	2,559,400.00	-	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,561,400.00	14,140,600.00	3,420,800.00	80.52
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,689,000.00	4,268,200.00	3,420,800.00	55.51
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,872,400.00	9,872,400.00	-	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	94,157,700.00	90,822,242.00	3,335,458.00	96.46
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79,349,100.00	76,013,642.00	3,335,458.00	95.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,808,600.00	14,808,600.00	-	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	86,191,500.00	73,001,520.00	13,189,980.00	84.70
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	86,191,500.00	73,001,520.00	13,189,980.00	84.70
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	86,191,500.00	73,001,520.00	13,189,980.00	84.70
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,100,243,400.00	2,073,573,800.00	26,669,600.00	99.63
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,983,146,200.00	1,983,146,200.00	-	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,983,146,200.00	1,983,146,200.00	-	100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	86,159,400.00	86,159,400.00	-	100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	86,159,400.00	86,159,400.00	-	100.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	7,689,000.00	4,268,200.00	3,420,800.00	0.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,689,000.00	4,268,200.00	3,420,800.00	0.00
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжүүлэх	23,248,800.00		23,248,800.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		23,248,577.00	-23,248,577.00	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		148,894,538.00	148,894,538.00	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00
610,001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	80.00	80.00	-	100.00
620,001	Удирдах ажилтан	3.00	3.00	-	100.00
620,002	Гүйцэтгэх ажилтан	45.00	45.00	-	100.00
620,003	Үйлчлэх ажилтан	32.00	32.00	-	100.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	716	720	-4	100.50
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	716	720	-4	100.50
630001	Төрийн өмчит ЕБС	716	720	-4	100.50

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 52,000.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа[1] илэрснийг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Орон нутгийн өмчийн газраас орлогод авч бүртгэх шийдвэр гараагүй байхад улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдсэн цэвэрлэх байгууламжийг 52,000.0 мянган төгрөгөөр бүртгэснийг данснаас хасаж залруулсан.

Аудитаар нийт 11,220.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил[2] илэрснээс, 1 төлбөрийн акт, 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 11,220.0 мянган төгрөгийн материаллаг зөрчилтэй асуудал илэрсэн нь гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 14,208.6 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Цалингийн санд хоол, унааны зардал/210103/ батлагдаагүй, мөн байгууллагын дотоод журамд жилд 1 удаа олгоно гэсэн заалтыг зөрчиж 12-р сард 11,220.0 мянган төгрөгийн хоолны хөнгөлөлт олгосон зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5.-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2021 оны 10 сарын 29-ний өдрийн 190 дугаар тушаалын хавсралт "Зардлын эдийн засгийн ангилал" 210103 Унаа хоолны хөнгөлөлт гэсэн эдийн засгийн ангилалд “Төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журамд заасны дагуу ажилдаа ирэх, буцахад нийтийн тээврийн унааны зардлыг 50 хувийг олгох, мөн өдрийн хоолны хөнгөлөлтийг энэ ангилалд бүртгэнэ”,Төсвийн тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 6-д "Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн зарчмаар санхүүждэг төрийн үйлчилгээний байгууллагад энэ хуулийн 44.5.1, 46.3 хамаарахгүй", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3. "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох;" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.2 Албан шаардлага

5.2.1 Бараа үйлчилгээний бусад зардал, БҮТЭЗ худалдан авахдаа гэрээ байгуулаагүй худалдан авалтыг хийсэн байна.

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.5. "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно." 13.6. "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна.", 13.7. "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.", 20.1.4.хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.3.1 Бараа материалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн номын фондод бүртгэлтэй нийт 47,790.0 мянган төгрөгийн номоос 6-12 дугаар ангийн сурах бичгийг ялгаж аж ахуйн бүртгэлд шилжүүлэн бүртгэх зөвлөмжийн хүргүүллээ.

Энэ нь "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 13.1.Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралт " 4.16 Бараа материалыг ангилж бүртгэхдээ дансны нэгдсэн жагсаалт болон холбогдох УСНББОУС-ыг стандартыг мөрдөнө." гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын заавар маягтын дагуу бараа материалын аж ахуйн материалд бүртгэх арга хэмжээ авах

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2024 оны 03 дугаарын 22-ны дотор ирүүлнэ үү.

Зөвлөмжийн биелэлтийг тооцож, нотлох баримтыг хангуулан 2024 оны 06 дугаар сарын 20-ны дотор Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	То о	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	То о	Дүн	Тоо	Дүн
Хөрөнгөд бүртгэх шийдвэргүйгээр улсын төсвөөр хийгдсэн хөрөнгө оруулалтыг бүртгэсэн	1	52,000.0			1	52,000.0	1	52,000.0				
Дүн	1	52,000.0			1	52,000.0	1	52,000.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалингийн санд хоол унааны хөнгөлөлт батлагдаагүй байхад хоол унааны хөнгөлөлт олгосон	1	11,220.0	1	11,220.0								
Гэрээ байгуулаагүй худалдан авалт хийсэн	1	0			1	0						
Сурах бичгийг ялгаж аж ахуйн бүртгэлд шилжүүлэн бүртгээгүй	1	0					1	0				
Дүн	3	11,220.0	1	11,220.0	1	0	1	0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								